

Contact: telefoon: [0488-452140](tel:0488-452140).

E-mail: info@hkmb.nl.

Jaargang: 3 Nummer 12

1 april 2019

Van de voorzitter.

Geachte Leden,

De lente is weer begonnen en daarom is ons vergaderseizoen ook al weer bijna voorbij. In april wordt onze laatste lezing gehouden en in mei organiseren wij onze jaarlijkse excursie. Van beide evenementen leest u meer in deze uitgave van de "Berichten".

In het najaar wordt herdacht dat het dan al weer 75 jaar geleden is dat we hier bevrijd zijn. Het programma voor het volgende seizoen vraagt nu ook aandacht. Daarnaast zijn er nog wat andere lopende zaken zoals onze toekomstige huisvesting. Het bestuur doet zijn best om voor al die zaken een passende oplossing te vinden.

In dit nummer van onze berichten vindt u weer enkele interessante artikelen die zeker uw belangstelling zullen hebben.

Met een hartelijke groet van uw voorzitter,

A handwritten signature in blue ink that reads "Daan Janssen". The signature is written in a cursive style and is placed on a light blue horizontal line.

Van de redactie.

Door: Ton Janssen

Ook in deze editie van "Onze berichten" besteden we aandacht aan een aantal zaken waarmee onze Kring momenteel bezig is, of die mogelijk interessant voor u zijn.

Over onze huisvesting in de toekomst is nog geen nieuws te melden. De plannen voor de nieuwe Wanmolen zijn nog weinig concreet. Voorlopig gaan we verder op de oude voet in ons comfortabel documentatiecentrum. De jaarvergadering is in maart gehouden. Het verslag van die vergadering is beknopt te zien in deze editie. Ik zal volgend jaar afscheid gaan nemen als secretaris na die functie sinds 2009 te hebben bekleed. Als een van u t.z.t. deze functie zou willen vervullen dan is het handig als we binnenkort kennis gaan maken. De overdracht van alle taken die ik op me heb genomen zal zeker wel wat tijd vergen.

Door omstandigheden gaat onze geplande excursie naar Xanten dit jaar niet door. We willen nu naar het Flipje en Streekmuseum in Tiel gaan. Hierover treft u meer informatie in dit blad aan.

Graag wens ik u veel leesplezier.

SAMENSTELLING BESTUUR:

D.N. (Daan) Tap	Andelst	(Voorzitter).
A.H.C.C. (Ton) Janssen	Herveld	(Secretaris).
C. (Ceciel) Uitterhoeve	Heteren	(Penningmeester)
M. (Marie) Elings	Andelst	(Lid)
E. (Ed) Janssen	Hemmen	(Lid)
W.J.M. (Wim) Huijbrechts	Andelst	(Lid)
J.W. (Anja) van Rookhuijzen	Zetten	(Lid)

CONTACT:

Adres: Tielsestraat 110, 6674 AC, Herveld.

E-mail: info@hkmb.nl. Website: www.hkmb.nl

Facebook: Historische Kring Middenbetuwe

Telefoon: 0488 452140.

Bankrekening: NL10 INGB 0006 334 231

Inschrijving Kamer van Koophandel: 56574525.

Per 1 januari 2016 is de contributie € 20, - per jaar.

Voor zogenaamde gezinsleden bedraagt de contributie € 10, -.

Berichten uit de Midden-Betuwe is het mededelingenblad van de Historische Kring Midden-Betuwe en verschijnt 3 keer per jaar op 1 september, 1 januari en 1 april.

De Historische Kring Midden-Betuwe richt zich op onderzoek, documentatie en publicatie van de geschiedenis in haar werkgebied. Daarnaast zoeken wij contact met de inwoners van ons gebied. Dat heeft als gevolg dat we een groot aantal vragen krijgen over een veelheid van onderwerpen. Speciaal over informatie van voorouders krijgen we veel vragen van mensen uit alle delen van het land.

Natuurlijk proberen wij het juiste antwoord te vinden, soms vergt dat vinden van het antwoord nogal wat inspanning.

In ons documentatiecentrum beschikken wij over een grote collectie afbeeldingen, boeken en documenten over onze geschiedenis.

Als u spullen, die onze (streek)historie betreffen, over heeft of wil weggooien, neem dan contact met ons op. Wij hebben er waarschijnlijk nog wat aan en bedenk dat eenmaal weggegooid materiaal wellicht voorgoed verloren is.

PROJECT BEWAARBLAD.

Dit project loopt al een tijdje. Ook in onze vorige editie is het aan de orde gekomen. Het is de bedoeling dat we in het kader van de herdenking van “*Oorlog in de Betuwe 1944-1945*” in de herfst een zogenaamd bewaarblad uitgeven. Dit jaar is het tenslotte 75 jaar geleden dat deze oorlog, als nasleep van de geallieerde operatie Market Garden, uitbrak.

De tweede wereldoorlog was in ons gebied, afgezien van enige schermutselingen in mei 1940, relatief rustig verlopen. Echter, toen de Engelsen de slag om Arnhem hadden verloren en zich terugtrokken naar de Overbetuwe, kwam daar het oorlogsfront te liggen tot april 1945.

De bewoners van onze streek waren overigens in oktober/ november al geëvacueerd naar Noord-Brabant of naar de streek in en rond Geraardsbergen in Vlaanderen. Zij hadden daarbij een klein voordeel: in door geallieerden beheerste gebieden werden de bewoners met militair vervoer naar Nijmegen gebracht. Zij konden daardoor wat meer spullen meenemen op hun vlucht. Vanuit Nijmegen was ook vervoer geregeld naar de definitieve bestemming. In het door Duitsers gecontroleerde gebied moesten de mensen ook weg. Echter, zij kregen simpel de order: wegwezen en zie maar hoe je het doet. De Duitsers heersten nog in het oostelijk deel van de Overbetuwe (Huissen, Bommel Gendt etc.) en in het westen vanaf Opheusden. Ook daar moest men dus huis en haard verlaten, maar dan zonder militaire hulp. In de praktijk liep men met wat koffers in de hand of op een kruiwagen of op de bagagedrager van een fiets een onbekende toekomst tegemoet. Als je pech had werd je onderweg aangevallen door geallieerde vliegtuigen!

Wij zoeken nog steeds naar verhalen, dagboeken en foto's of andere zaken uit deze roerige tijd. Na onze oproep in onze vorige editie hebben we al diverse reacties gehad maar iedere extra informatie is altijd welkom. Nadat wij uw informatie hebben gebruikt voor ons project krijgt U de verstrekte zaken onbeschadigd terug, als u dat wilt. Ons bewaarblad is bedoeld als een eerbetoon aan onze, met recht, heldhaftige voorouders, die zeer velen van ons nog goed hebben gekend.

Het blad, dat in full colour zal worden uitgegeven, telt 80 bladzijden in een oplage van 9000 stuks en wordt gratis verspreid in de dorpen Herveld, Andelst, Valburg, Slijk-Ewijk, Oosterhout, Zetten, Hemmen Randwijk en Heteren. Leden van onze Kring die niet in deze dorpen wonen krijgen uiteraard ook een exemplaar.

Deze uitgave wordt o.a. mogelijk gemaakt door een subsidie van de provincie en de gemeente.

OUDE BETUWSE GEZEGDES:

De Betuwe kent nogal wat (ouderwetse) uitdrukkingen, die zoals het overal met de spreektaal gaat, in de vergetelheid gaan raken. In deze aflevering komen er een paar.

“*Hij het te veul gepruuf*” (Hij heeft te veel gedronken)

“*Stot de mijne maor um*” (Ik heb genoeg gehad)

Daan Tap

Hieronder hebben wij het verslag van de ALV 2019 opgenomen zodat ieder lid geïnformeerd is van de besluiten die daar genomen zijn.

Verslag van de Algemene Ledenvergadering (ALV) 2019, gehouden op 19 maart in Dorpshuis “de Oude School”.

De vergadering wordt om 19.30 geopend door de voorzitter.

Er zijn 24 stemgerechtigde leden aanwezig.

Het verslag van de ALV 2018 wordt ongewijzigd goedgekeurd.

Het voorstel van het bestuur om de contributie in het jaar 2019 te handhaven wordt met algemene stemmen aangenomen. Dat betekent dat de contributie € 20,- per jaar bedraagt voor een gewoon lid en € 10,- voor een gezinslid.

Het verslag van de secretaris wordt voorgelezen en goedgekeurd.

Het verslag van de penningmeester, vastgelegd in de balans en het exploitatieoverzicht per 31 december 2018 wordt door de penningmeester toegelicht. Belangrijk daarin is dat het exploitatieoverschot in 2018 € 669,- bedroeg waardoor het eigen vermogen € 6.141,- bedraagt. De Kring is dus financieel gezond.

De kascommissie, bestaande uit mevr. G. de Hartog-Pardijs en de heer D. Viergever heeft de boeken gecontroleerd en goedgekeurd. De commissie beveelt de vergadering aan de jaarrekening goed te keuren en het bestuur te dechargeren.

De vergadering keurt vervolgens de jaarrekening goed en geeft decharge aan het bestuur.

De begroting van het jaar 2019 wordt door de penningmeester toegelicht. Zij beantwoordt een paar vragen. Daarna keurt de vergadering de begroting 2019 met algemene stemmen goed.

Mevr. de Hartog-Pardijs treedt reglementair af als lid van de kascommissie. De voorzitter bedankt haar voor haar inspanning. Voor haar in de plaats treedt mevrouw M. Geurts- van Weelden toe. De kascommissie bestaat nu dus uit de heer D. Viergever en Mevr. M. Geurts- van Weelden.

Mevrouw Uitterhoeve treedt reglementair af als bestuurslid. Zij heeft zich herkiesbaar gesteld. De heer Ton Janssen treedt ook reglementair af en stelt zich herkiesbaar voor de duur van één jaar. Er zijn geen tegenkandidaten waardoor beide bestuursleden zijn herkozen resp. voor 3 jaar en voor een jaar.

In de rondvraag komt het functioneren van de werkgroep archeologie aan de orde. Het bestuur beraadt zich op maatregelen om de werkgroep te re-activeren.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 20.00 uur onder dankzegging aan de aanwezigen voor hun positieve bijdrage aan deze ALV

Herveld, 27 maart 2019

Woensdag 8 mei 2019.

Flipje- en Streekmuseum Tiel.

JAARLIJKSE EXCURSIE.

Flipje en Streekmuseum Tiel

Plein 48

4001 LJ Tiel

T 0344 614416

E info@museumtiel.nl

www.streekmuseumtiel.nl

In tegenstelling tot eerdere berichten gaat onze reis naar Xanten door persoonlijke omstandigheden van een belangrijke medeorganisator niet door. In plaats daarvan willen wij een bezoek brengen aan het Flipje- en Streekmuseum in Tiel. De datum blijft woensdag 8 mei in de middag. Na afloop van dit bezoek zullen wij in het museum ons traditionele kopje koffie met gebak gebruiken.

Door deze keuze wordt de rij low-budget excursies in ieder geval met 1 jaar verlengd. Wij hopen echter in 2020 de excursie naar Xanten alsnog, als een dagtrip, te kunnen organiseren.

Voor de excursie naar Tiel versturen wij tijdig een uitnodiging waarin de details zijn opgenomen en de wijze waarop belangstellenden zich kunnen aanmelden.

De keuze voor Tiel is gedaan omdat deze stad dichtbij ligt en een flink aantal raakvlakken heeft met onze geschiedenis. Het merk Flipje is onlosmakelijk verbonden met de ooit bloeiende conservenindustrie in de Betuwe.

Dat lijkt ons op voorhand interessant voor een groot aantal leden van onze Kring.

10 mei 1940.

Daan Tap

In mei 2020 is het tachtig jaar geleden dat Nederland door de Duitsers werd overvallen. 5 dagen duurde de strijd die het Nederlandse leger tegen de vijand voerde. Na het bombardement op Rotterdam en de dreiging om daarna een andere stad in Nederland ook te bombarderen besloot de Nederlandse regering om te capituleren. Een van de plekken waar de zwaarste strijd werd gestreden was op de Grebbeberg in Rhenen, die deel uitmaakte van de Hollandse waterlinie, die het westen van het land moest verdedigen. Juist hier lagen veel soldaten uit de Betuwe. Velen van hun zijn toen gesneuveld, anderen liepen ernstige verwondingen en oorlogstrauma's op.

Vervolg 10 mei 1940.

Uit de dorpen Herveld en Andelst zijn in die periode twee dodelijke slachtoffers gevallen te weten Albertus (Bertus) Hendriks uit Andelst en Johannes (Jo, Jopie) Jansen uit Herveld. Zij waren eind augustus 1939 gemobiliseerd en hadden de verdedigingslinie mee opgebouwd. Bertus Hendriks was geboren in Bemmell, waar zijn vader postbode was. Omstreeks 1935 werd zijn vader overgeplaatst naar Andelst. De familie woonde aan de Wageningsestraat, daar waar nu tuincentrum Timmer is

Op beide foto's staat een monumentje voor 4 gesneuvelde militairen in de meidagen 1940. Zij liepen op deze plaats een mijnenveld in!

Plaats: Lakemondsestraat in Lakemond.

een gedachtenis monument of een straatnaam, is dat in Herveld-Andelst nooit gebeurd. Dat is onder andere veroorzaakt doordat in de bezettingstijd alle gegevens van soldaten die in 1940 gediend hadden zijn vernietigd. Dit om te voorkomen dat ze in gevangenschap zouden geraken of als dwangarbeider zouden worden opgeroepen. Ook de chaos van de oorlog in de Betuwe, met name in de laatste oorlogsmaanden (o.a. de evacuatie en de enorme schade) hebben zeker ook een rol gespeeld.

Het is nu bijna tachtig jaar geleden. Misschien kunnen we nog wat gegevens van de lotgevallen van degenen die het hebben overleefd verzamelen en vastleggen. Van de militairen uit Zetten, Hemmen, Randwijk en Heteren zijn ons op dit moment geen gegevens bekend. Wanneer u daarover nog iets weet : laat het ons weten zodat ook die feiten kunnen worden gedocumenteerd en kunnen worden bewaard.

Eventuele aanvullende informatie kunt u per e-mail sturen naar info@hkmb.nl of met tante pos naar het adres Tielsestraat 110, 6674 AC in Herveld.

gevestigd. Bertus was nog niet getrouwd maar had wel verkering met een meisje uit Lent.

Jo Jansen was de zoon van Wouter Jansen, die in de Schoolstraat in Herveld woonde. Hij was werkzaam op de boerderij "de Moordakker" aan de gelijknamige straat. Hij was getrouwd met Grada Ruisch uit Herveld en had een dochtertje. Hun huis stond op de hoek van de Moordakkerstraat en de Lechstraat. Het dochtertje was al enige tijd ziek en overleed één dag voordat de oorlog uitbrak. Na de capitulatie werd Jo vermist. De begrafenis van zijn dochtertje is toen uitgesteld, zodat hij er bij kon zijn. Enkele dagen na de slag om de Grebbeberg is het stoffelijk overschot gevonden. Bertus en zijn dochtertje zijn toen beide tegelijk begraven.

In tegenstelling tot andere dorpen waar de gesneuvelden herdacht worden met

de Hel

Wim Huijbrechts.

Iemand vroeg me: “Ken jij de naam “de Hel”? Dat is een buurt in Lakemond. Je zult daar wonen, zeg. Waar komt die naam nou toch vandaan?”

Nou de veldnaam Hel heeft niet direct iets met de hel (de plek van de verdoemenis) te maken.

Hel komt van een oud Germaans woord (“halja”) dat “laag gelegen moerassig land” betekende. Daar zat al wel iets “slechts” in. Immers, met dat land kon je niet veel.

Er zijn in Nederland, maar ook in Duitsland, Noorwegen, België en Engeland veel plekken (buurtschappen soms, maar ook wel landerijen) die “de Hel” heten.

Het woordje “hel” komt daarnaast ook nog voor in diverse plaatsnamen, zoals bijvoorbeeld in:

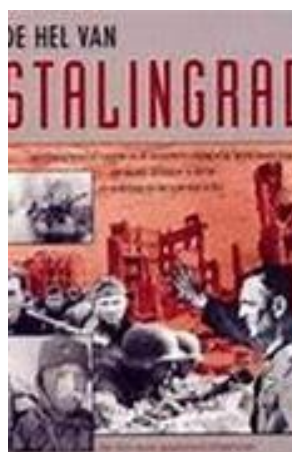
. Helmond: bestaande uit “hel” en “mond” of “mont”: hoog gelegen plek

. Helvoirt: bestaande uit “hel” en “voort” dat doorwaadbare plaats betekent bij een laag punt.

. Hellevoetsluis: heeft waarschijnlijk geen relatie met het woordje “hel” in de betekenis zoals hierboven genoemd.

Volgens de geleerden zou dit woordje “helle” afstammen van “Helius” of “Helinius” de naam die de Romeinen hadden gegeven aan wat wij nu het Haringvliet noemen. Hellevoet zou dan “het land aan het laagste punt van de Helle of de Helius zijn geweest. Daar kwam dan later weer een sluis te liggen en bij die sluis ontstond een plaats.

. Hellendoorn: bestaande uit “hel” en “doorn”. Plaatsen met (een afleiding) van “Doorn” (stekelige struik of plant) komen veel voor in de landen waar een Germaans dialect gesproken werd.

Ook in deze betekenis wordt het woord “hel” gebruikt.

PROGRAMMA VOOR DE LENTE 2019.

van de Historische Kring Kesteren en Omstreken.

Alle lezingen worden georganiseerd in Streekmuseum Baron van Brakell te Ommeren, Provincialeweg 21 4032 NZ Ommeren tel 0344 607431. De aanvang is steeds 20.00 uur.

Maandag 8 april 2019

Dr. F. Th. J. Godin.

DE GESCHIEDENIS VAN HET ADELLIJKE HUIS KORTENHOEVE IN ECK EN WIEL.

De inleiding richt zich op twee aspecten van het huis Kortenhoeve, nl. de bewonersgeschiedenis en de bouwkundige aspecten hiervan. Een zeer belangrijke bron in dit onderzoek ligt in de artikelen die Jacobus Aspach (1830-1909) publiceerde. In de tweede helft van de 19^e eeuw werd genealogie echter niet zeer kritisch bedreven en daarom zijn er wel wat misverstanden in de voornoemde artikelen geslopen.

Vanavond geeft de spreker een inzicht in zijn onderzoek en verklaart de misvattingen van Aspach, die een serieus onderzoeker was.

De geschiedenis van Kortenhoeve volgens de laatste inzichten wordt natuurlijk ook gepresenteerd.

Maandag 13 mei 2019

Nils Kerkhoven.

EXPEDITIE OVER DE MAAS, ARCHEOLOGIE MET DE STROOM MEE.

Toen in 2010 het zandwin- en natuurontwikkelingsproject “Over de Maas” van start ging werd er archeologisch weinig van verwacht. De gebruikelijke vooronderzoeken hadden weinig opgeleverd. Zij spraken van “een lage verwachting”. Desondanks kwamen er veel mensen met metaaldetectors en zogenaamde struiners op af. Daaronder waren twee professionele archeologen en die kwamen al gauw tot een heel andere opvatting. Zij gingen in overleg met ontwikkelaar van het gebied, Nederzand, en dat leidde tot de oprichting van een archeologische werkgroep die als doel had om de oudheidkundige vondsten uit het project bij elkaar te houden. Dit heeft er toe geleid dat sinds 2015 nagenoeg permanent bezetting van leden van de werkgroep op het project aanwezig is,

De lezing van vanavond gaat over dit bijzondere avontuur, dat er mede toe geleid heeft dat we de “grootste archeologische vindplaats van Nederland” ontdekt hebben.

Maandag 24 juni 2019.

Joke Honders.

KASTELEN IN DE NEDER-BETUWE.

Dit is een extra lezing die wordt gehouden als voorbereiding voor de tentoonstelling die over dit onderwerp in juli in Streekmuseum Baron van Brakell zal worden georganiseerd.

Kastelen hebben altijd tot de verbeelding gesproken en doen dat nog steeds. Ook in de Neder-Betuwe hebben in het verleden verschillende kastelen gestaan, die helaas allen zijn verdwenen. Vooral in de jaren na de Franse tijd (1790-1815) zijn er heel veel verdwenen. In deze voordracht zullen vooral de verdwenen kastelen aan de orde komen die in de buurt van Ommeren stonden. Het gaat dan om de *De Eng* in Ommeren, *Geldersweert* en *Bijwerve* in Ingen, *Den Oldenhof*, *Kermestein* en de *Tollenburg* in Lienden. Het meest bijzondere zal kasteel *Ter Leede* zijn, waar uit oude oorkonden recent nieuwe feiten naar voren zijn gekomen.

Uiteraard gaat dit verhaal niet alleen over de gebouwen. Ook de kasteelbewoners die een stempel hebben gedrukt op de dorpen in het gebied zullen aan de orde komen.

Uit de historie van Herveld.

Herman de Regt.

Vrijwel kansloos om een echt dorp te worden.

De Steenen Kamer.

In de Middeleeuwen kwam telkenjare de graaf van Gelre, toen nog geen hertog, naar de Midden-Betuwe. Hij werd dan vergezeld door zijn adviseurs inzake bestuur en rechtspraak.

Zij namen hun intrek in de Steenen Kamer in Herveld. Dit was een grote boerderij met een voorhuis en een achterhuis, beide gebouwd van hout, gedekt met riet. Maar de voorgevel van het voorhuis was van steen, evenals de wanden van de grote kamer erachter.

Wat is er nu zo bijzonder?

Bij sommige boerderijen elders was aan het voorhuis een zogeheten endkamer. Hier woonden dan de ouders van hun zoon, die als pachter hun mantelzorger was. Maar in Herveld waren er twee endkamers. Op de uiterst nauwkeurige kadastrale tekening van 1817 zijn ze beide nog te zien. Verondersteld kan worden dat de graaf in een der endkamers verbleef.

Bezoek aan basisscholen in Heteren.

Door: Ton Janssen.

De vorige keer vertelde ik over mijn bezoek in Zetten aan de basisschool “de Okkernoot”. Dit bezoek heeft een vervolg gehad in Heteren. Op 12 februari waren 70 leerlingen van de groepen 5 en 6 van de Haafakkers en de Klimboom present in het gebouw van de Haafakkers. Opnieuw waren ze nieuwsgierig naar de bodemvondsten van onze amateurarcheologen. Met name een Romeinse dakpan met daarop een “echte” handtekening van de maker van die dakpan er op (om het produkt na het bakken in een gemeenschappelijke oven te herkennen veegde de maker op zijn eigen wijze met zijn vingers over het baksel) maakte indruk. Dat een dakpan uit de Romeinse tijd nog veel gelijkenis vertoont met de huidige exemplaren vonden de kinderen op zijn minst ook opmerkelijk. De kogels uit de 18^e eeuw, maar ook die uit de tweede wereldoorlog zijn altijd interessant. Graag hadden de toehoorders ook de bijbehorende geweren gezien. Maar ja die waren er nu net niet.

Natuurlijk is het niet mogelijk in korte tijd de complete geschiedenis van het dorp te behandelen maar een paar mijlpalen en nu nog zichtbare elementen (o.a. de Peperbus) zijn zeker relevant voor deze nog jonge kinderen, evenals de verwevenheid met de rivier.

Het was ook voor de “hulpmeester” een geweldig uur!

‘Het Hiense Huis Den Esch’

Van bovengenoemd “voornaam huis” dat aan de Kerkstraat 6 in Hien-Dodewaard staat heeft de huidige bewoner een uitgebreide beschrijving gegeven, niet alleen van de geschiedenis van het huis maar ook van de restauratie en het herstel van dit Rijksmonument.

De geschiedenis van het huis gaat terug tot in de zestiende eeuw. Den Esch is destijds gesticht door telgen van het adellijke geslacht Van Haeften (uit Tuil). In 1676 gaat het over op jonker Marten Coolwagen (uit Harderwijk) en door het huwelijk van diens dochter komt Den Esch in 1701 in handen van Alard Bernard Hackfort (uit Beuningen). Bij openbare verkoop in 1817 wordt Gerrit Jacob Taats de nieuwe eigenaar, waarna het vererft op diens zoon, burgemeester Cornelis Taats. Die heeft het oude pand in 1839 laten slopen, waarna het op dezelfde plaats in neoclassicistische stijl is herbouwd.

Na een paar inleidende hoofdstukken over onder meer het dorp Hien, over kastelen en versterkte huizen in het algemeen, en over de herkomst van de

benaming Den Esch (in samenhang met een middeleeuws adellijk goed in Tuil), komen in het historisch overzicht van de bij het huis betrokken telgen van genoemde families en geslachten (inclusief informatie over hun afstamming) aan bod. Een apart hoofdstuk is gewijd aan het verband dat in de 17^e eeuw is ontstaan tussen het Hiense Den Esch en het Veluwe kasteel De Essenburgh.

Verder is er in het boek informatie opgenomen over de meekraapteelt die in de 19^e eeuw in de Betuwe op initiatief van burgemeester Cornelis Taats van de grond kwam en er is een hoofdstuk besteed aan de

bouwkundige kenmerken van het herbouwde Huis Den Esch. Aandacht is er ook voor de vervallen staat waarin het huis in 1973 verkeerde, en voor de vele restauraties die sindsdien zijn uitgevoerd. Het boek, een paperback van 17 x 24 cm, in full-color offset, is te koop voor de prijs van € 9,95 bij boekhandel Arentsen in Tiel, of bij R.v.d. Meijden in Kesteren of bij van Leeuwen in Opheusden. Het telt 128 pagina's tekst met een vijftigtal illustraties, variërend van oude kaarten, prenten en foto's tot en met afbeeldingen van het huis in de huidige staat.

GENEALOGIE.

Van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV), kwartier van Nijmegen, kregen wij het lezingenprogramma voor de komende tijd. Voor belangstellenden in genealogie nemen wij dit onderstaand kort op.

De lezingen worden gehouden in Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 7039, 6537 EP, Nijmegen in zaal 0.09. Ze beginnen om 20.00 en eindigen om 22.00 uur. De entree voor niet-leden van de NGV bedraagt € 4,- inclusief een kopje koffie in de pauze.

Op dinsdag 14 mei 2019:

Titel: Grensoverschrijdingen Nederlandse vrouwen in het Nazi Oosten.

Joselyn Krusemeijer.

In de tweede wereldoorlog hebben Nederlandse mannen zich o.a. bij S.S. in Duitse dienst aangemeld. Zij vertrokken vaak naar het Oostfront. Dat ook Nederlandse vrouwen daar heen trokken is veel minder bekend. Zij hadden zich aangemeld voor de NOC, de Nederlandsche Oost Compagnie. Zij verleenden hand- en span diensten aan het Duitse leger. De historica Joselyn Krusemeijer schreef haar afstudeerscriptie over dit onderwerp. In deze lezing onthult zij de ontdekkingen die zij gedaan heeft en nu nog doet bij haar vervolgspeurwerk naar vrouwen die zich bij andere Duitse organisaties hadden aangesloten.

Op dinsdag 11 juni 2019:

Titel: Arm en rijk in de genealogie.

Anton Neggers.

In deze lezing gaat Anton Neggers (jurist en werkzaam in het HBO en amateurhistoricus gespecialiseerd in het gebied van de Meierij van den Bosch) in op het maken van familiegeschiedenissen. Hij wijst er op dat bij het maken hiervan ook de bezittingen en levensomstandigheden en bijzondere gebeurtenissen van de gevonden personen de stamboom beschrijving veel waardevoller maken. In deze lezing staan de begrippen "arm en rijk" centraal. We horen hoe we bezit en welvaart terug kunnen vinden in de archieven. Maar ook eigendom, armenzorg, belastingen en de bronnen waarin hiervan sporen kunnen vinden komen aan de orde

De volgende editie van de "Berichten" verschijnt op 1 september.